

Naročnina: doma naskü-
pni naslov mesečno 2 D.,
na posameznoga 2 Din.
50 par.

V inozemstvo mesečno
6 Din. Z M. Listom, M.
Ogracekom i kalendárom
letno 100 Din.

Plačati se mora bar me-
sečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črensov-
cih, Slov. Krajina.

ov:
pol
niže.
katom
Mali
Din.,
50 p.
ebi.

Popust po dogovori.

Düha potrebujemo.

Risali so svetek düha, tistoga düha, ki vse oživlja, lepša, oplemeniti i njemi da stalnost. Te düh je sveti Düh Bog, Jezuš pravi od njega, da piše, gde šče. Njega ne veže zakon tela, da se ne bi mogeo hitro spüstiti na peroti i preleteti neprebrojne čase i neizmerne pokrajine. On piše, gde šče, to je, gde najde primerno delovanje. On piše, gde je mrtvo, da bo živo. On piše, gde je grdo, da bo lepo. On piše, gde je nizko, da bo plemenito. On piše, gde je telovno, da bo dühovno. On piše, gde je mrtelno, da bo nemrtelno.

Naš čas ga najbolje potrebuje, ar so düše v njem grde, niske, posvetne, zemelske, telovne, mrtve. On, sveti Düh mora priti, da te strašne zanke telovnosti, v štere se zapleo ubogi sin Adamov, razreže i zgrablenomi robi da prostost božih sinov. Pridi, o pridi sveti Düh!

Vernoj materi — Slov. krajine!

Pod naslovom:

„Ljubljeni materi Slovenske krajine, njenim vernim sinovom in hčerkam, poklanjam ta svoja dela,

Vika Razlagova, Ljutomer, 10. maja 1936.“ smo dobili od gd. Razlagove to pesmico i več lepih spisov, ki jih bo prineso Mar. List. Njena, samo Boga iskajoča düša, njena, samo za zveličanje düš trpeča düša, vidi veliko delo bože smilenosti v našem narodu. Zato ga ceni, ceni njegove matere, ki so toliko dühovnikov, misijonarov i redovnic smilenja odgojile, ceni naše očeve i celi rod i celi kraj. Bog njej bodi plačnik na tom i drugom sveti, naše naročnike pa prosimo, naj za trpečo, vnogo trpečo, že šest let v posteli mirno trpečo düšo vnogo molijo. — Vrednik.

Pozdravljam te — proslavljam te, Slovenske krajine, verna ljubeča mati, ki tolikim že sinovom si življenje dala, in Bogu za oltar jih darovala! Nad teboj nebo razlilo svoje blagoslov, iz te izhaja — najvernejši rod! Pozdravljena ti mati mučenicá, proslavljena ti žrtev tiha vdana skrita! Dobrotni molitve Tvoje uslišuje, Večni Bog, goreče želje Tvoje izpolnjuje! Otroci Tvoji, Bogu posvečeni, med svet hite, da dušam izgubljenim potanejo, rešitelji — vodniki, — da pokažejo jim prave poti, iz greha zmoli! — O bodi večno slavljená, — iz duše dna pozdravljena, Slovenske krajine, blaga mila mati!!

In Vi očetje, ki Slovenske krajine verni ste čuvarji, ki rodu svojemu najboljši ste klicarji, kako Vam draga zemljica je Vaša! — Pozdravljeni, s pozdravom verno vdanega srca.

Iz tal Vam rodni govori, še dedov Vaših srčna kri, Pozdravljeni! — Pozdravljeni! Ker zemlja Vaša, prepojena je s krvjo, solzami,

je vedno božji blagoslov z Vami, najlepši cvet ki zemljico krasí, to Slovenske je krajine verna hči! —

Iz njenega srca vstaja usmiljenje, ki sirotam mnogim je v tolažbo, — odrešenje,

za trpeče in nesrečne mnoge se žrtvuje, ob posteljah bolniških, vse noči prečuje! nad njo pa božji blagoslov bedi! — Tudi tujina se raduje tvojega otroka, iz teme k luči resnice vodi nevedne njena roka!

Rože ljubezni siplje vse povsod v tujini osrečuje zapuščen poganski rod.

Ferma v Turnišči.

Maja 20. ob pol petih popoldnevi se je pripelal prezvišeni gosp. knezoškof, apošt. administrator Dr. Tomažič Ivan Jožef, v Turnišče. Že v beltinskoj fari v Gančani ga je te vesi prebivalstvo s šolskov mladino toplo pozdravilo. V lepo okinčane Turnišče pridoč ga je prvi pozdravo g. Jerič Ivan, dekan v imeni farnikov i dek. dühovščine, dr. Bratina, sreski načelnik v imeni sreza, Litrop Štefan, predsednik občine v imeni občine, Drekonja, šolski upraviteljo z Turnišč v imeni učitelstva i šolske mladine, šolska deca, Törnar Štefan, mladenec z Nedelice v imeni dečkovske Marijine družbe, Kolenc Micika pa v imeni dekliske Marijine družbe. Prezvišenomi se je cvetje trosilo na pot, rože so se ne njemi izražale, jakost mladine se njemi je obečevala i pokorščina dece. Vsem se je zahvalo za pozdrave, z dühovščinov, zastopnikom oblasti, učitelstva i občine, pa drugimi se razgovarjao i povdarjao, da je z veseljem prišo v Slov. krajino i da pri naša mir i lübezen.

Po sprejemi v cerkvi i po večernicah se je deca izpitála v cerkvi z katekizmuša. Lepo je znala odgovarjati. Drugi den ob 8., na Gospodovo zastoplenje, se je začela fermanška pobožnost z molitvami, predgov i sv. mešov Prezvišenog. V lepo razumljivoj predgi so Prezvišeni razložili pomen sv. ferme, se vernikom zahvalili za lübezen, štero gojijo do

lepote bože hiše i svestvo potrdenja delili 587 fermancom.

Popoldnevi ob 4. so bile večernice, proti večeri so pa Prezvišeni obiskali sirotišnico Deteta Marije, kje so jih sirote nad vse genljivo pozdravile. Prezvišeni so lepi dar poklonili sirotišnici i se nad vse pohvalno izrazili nad ustanovitevov te prepotrebne hiše za siromaško deco. Gospod dekan je Prezvišenoga pri stoli pozdravo i se Njim zahvalo za trüd. Tudi dr. Bratina sreski načelnik jih je pozdravo. Prezvišeni so se zahvalili za pozdrav obema gospodom. Na to so pozdravili posebnog dekana z njihovim kaplanom i vso dekanjsko dühovščino, ki se je punoštevno zbrala izvemši g. kaplanov Halasa v Lendavi i Ciglera v Beltincih, ki sta mogla doma božo službo opravlati i kateheta g. Vrbanskega, ki je meo v Lendavi prvo sv. prečiščavanje za deco.

Prezvišeni se je jako dobro čüto med nami, kak je sam z genjenim srcem to povedao z predganice i se je do globočine srce razveselilo, da je g. dekan v tak kratkom časi tak krasno olepšao cerkev i njeno okolico. Jako se njemi je tüdi dopadnola pesem, ki jo cela cerkev popevala i ki je bila zaistino krasna i pobožna. Pobožno se je oponašao tüdi ves narod v krasnoj cerkvi, ki jo je do zadnjega kotička napuno predpoldnom i za odvečara. Mariji se zahvalimo, ki je patrona naše fare, da se je vse tak lepo posrečilo.

Trije stebri.

Kovač ma svojo šker, stolar tüdi svojo. Kovač s svojov škerjov oblikuje železo, stolar s svojimi žagami, hobličji, špelicami les. Oba mata svoj način dela, ar oblikujeta svoj material.

Naše veško življenje ma tüdi svoje oblikovalce: ma občino, šolo i farof. Vsaka od teh naprav ma voditela: občina — župana, šola — upravitela, fara — župnika. Župan, šolski upraviteljo i župnik so tisti trije stebri, na šterih počiva mir i blagoslovljeno življenje vesnic. Župan, šolski upraviteljo i župnik so lejko tüdi tisti stebri, šterih se drži neredno i ne blagoslovljeno življenje fare, občine. Odgovornost omenjenih gospodov je nepopisno velika pred Bogom i pred ljudmi.

Zdaj pa pitajmo, ali so tej trije stebri, tej trije možje na pravom mestu i v vsakoj našoj občini?

Večina površno mislečih lüdi, bi včasi povedala svojo sodbo, — ka ne! Župan je za nikoj, šolski upraviteljo je ešče menje vreden „gospodski človek“, od gospoda župnika... no... ne vüpa vsaki povedati na glas svojo sodbo, to pogledno kelko telko ešče diči klepetave jezike že skoro podedovano (herbano) poštvanje dühovniške obleke. Po domače povedano: edini dühovnik ma ešče ugled, šteri njemi ide, kak služabniki božemi, vrtinari düševnih gredic. Ostala dva stebra veškoga življenja se največkrat ne morete pohvaliti s takšim — po službi pripadajočim ugledom.

Samo slepi ne vidijo, ka je zmenšani, ali vničeni ugled treh nosilcov lepoga, mirnoga, blagoslovljenoga veškoga življenja delo zadnjih let. Nikda sveta je naš narod poštvao svojega župana, svojega učitelja i svojega dühovnika. Ta lübezen se je — ne vsikdar po krivdi naroda — posušila. Zakaj?

Slovenska mila ti krajina, ki videla si darovati mnogege že svojga sina, Gospodu nekrvavi dar, Nad tabo večno bo žarel ljubezni božje čisti žar!

Naš narod je vido v župani predstavnika občine, šteri je na ednoj strani zagovarjao pravice svoje občine pred temi višjimi, na drugoj strani pa meo roke na bankaši svoji občanov i je te bankaš junaško brano pred vsemi, šteri bi radi pregloboko rovali v njem. Župan je bio nosilec kmečke modrosti. Njegovo mišljenje, njegovo srce, njegova požrtvovalnost, ali skopaštvo so pokazala v malom to, ka misli, čüti, dá, ali odklanja občina, to veliko živo telo.

V sadovnjaki je dosta lepoga drevja, v sadovnjaki je več resan rodni drev, ali navadno se najde edno drevo, štero v rodovitnosti, v lepoti sadja i s pogledom na zdravje toga sada pokaže vse dobre lastnosti toga sadonosnika. Takše drevo je bilo nikda sveta v vsakoj občini — družina župana. Kaj je zmogla v vučenosti, v poštenji, v zdravji, v bogaboječnosti i gostolübnosti občina, to vse je zmogla tüdi družina župana. Župan sam te kda ne bio vučenjak, ne svetnik i ne kričać. Župan je bio ogledalo občine. V srci občanov je liki sveteo žarek gorela žela, ka bi tej občani postali takši, kakši je njuv župan. V župani i v njegovoj družini so vidli največko zaželeno mero popunosti. Pitanje, ka šlo naj postane župan — je bilo vsakomi deteti jasno. Kak ispadnejo volitve — je znao vsaki človek v vesi, ar za župansko čest vugodnin lüdi i družin ne bilo pri vsakom kolniku.

Dnes je inači.

Župani so v dobi gerentovanja dali novo, prle ne poznano dužnost. Ono je moglo zagovarjati v občini i pred svojimi občani misli, za štere občina — naj bo iz teh, ali drugih vzrokov — ne mela smisla. Župan po staroj navadi je nosilec misli, žele i srca občine. Gerent je mogeo nastopati i zagovarjati stranko, ali politični režim. Za to zaslužio je dobo oblast i priliko, ka zasluži. Oblast i zasluži sta njemi spravila prijatele, med prijatelji tüdi tekmovalce. Dnes malo šteri človek v občini čüti, ka je ne za župana, velika večina je osvedočena, ka če

je Marko dober za župana, no potem on, Peter je tüdi... Za oblast i za zaslužio se vsikdar dobijo lüdje, za pravoga lüdskega župana je premalo priglašencov. Küpčija, laž, strahüvanje i spodobne ne čednosti so dnes priganjači pri občinski volitvaji, nikda sveta — je volila župana žela, ka stopi na celo občine celi mož, poštvuan od naroda i ugleden pred gospodov.

Ne pravimo, ka so izvolili vsikdar največ vrednoga župana, istina pa je, ka je bio župan navadno ogledalo cele občine.

Vogrška upravna modrost je bila v tom pogledi občüdovanje vredna. Prenašala je tüdi za gospodsko miselnost ne dostopnoga župana i njemi, kak županovoj družini, prek teh pa celoj občini, dala čas, ka se je razvila v ono smer, štero je želela meti gospoda. Ne samo v Lendavi bi lejko našli primer, kak je družina medjimurskega priseljenca, teda hrvatska družina! — zrasla s celov dolnjov vülicov v rem, šteroga je postavio — vogrski zakon za vogrske interese.

Püstimo, naj ostane župan to, kaj je bio nikda svete: ogledalo občine, pa bomo meli palig ugledne župane!

Šolskim upravitelom je tüdi vzela ugled naša doba i naša slabost.

Naj se to dopadne ništérnim gospodom, ali ne: šolski upraviteljo je plačan delavec naroda i bo meo ugled, če narod občüti, da za njega dela i če dobro dela. Delo šolskega upravitela mora sloneti na domačoj zemli. On mora delati za lüdstvo, delati mora v takšoj obliki i s takšim orodjom, kakšo obliko žele večina naroda i kakšo šker — mislimo peneze! — zmöre te narod. Na potrebe domače grüde naslonjeno delo ne zraste od dnes do zütra. Zato mora biti šolski upraviteljo stalen na svojem mestu. Potrebe občine se ne dajo skomanderati od zgoraj, zato mora biti šolski upraviteljo rešen tutorstva strank, posebno tistih strank, štere majo moč samo telko časa, dokeč majo oblast i lejko delijo — hasek... Če je župan ogledalo občine kakša je dnes, delo šolskega upravitela mora dati narodi prilübeno ogledalo v tom — kakša naj postane občina — vütro. Ne pozabimo tüdi to: če je vučiteljo plačan od naroda (i tak je, narod ga plača, ne pa — politična stranka!) — zato pa ma pravico te narod, da pove: koga žele meti za upravitela svoje šole. Tam, gde je nevarnost, ka bi narod zvolo vučitelja — neprijatelja državnih interesov — je potrebna ojačena kontrola, ne razmimo pa, zakaj bi morala meti zavedna slovenska občina, ali lojalna manjšinska občina zaprta vüsta tam, gde se za njene peneze postavlja oblikovalec njene bodočnosti?!

Dajte občini stalne, od sebičnih strankarov neodvisne, ob sedelovanji lüdstva zvoljene šolske upravitelje, pa bode meo šolski upraviteljo ugled, postane to, ka je bio nikda: „naš gospod.“

Ugled župnika je ešče najmenje prizadet. Župnik kak dühovnik, je glasilec večni vrednosti. Vera ne pozna stranke, ne pozna mode. Ništérni bi, istina, radi vpelali tüdi pri verskom življenji vpliv stranke in nove mode. Te novotarije se Cerkev brani i kelko časa se bode uspešno branila, bo ostao ugled Cerkve i dühovščine nedoteknjen.

Ime i čast ne da ugleda, — ugled nam prinese samo nesebično, za sküpnost potrošeno delo. Župan, šolski upraviteljo i župnik tüdi ne vživajo ugleda zato, ka majo čest, nego zato, ka delajo za narod. Püstite je delati, pa bodo ugledni i močni stebri našega veškoga življenja!

Kočevar,

NEDELA Risalska.

Berilo iz apostolskih del. Gda je prišeo risalski den, so bili vsi vkup na istom kraju. I nastano je nagloma iz neba šum, kak prihajajočega velkoga vetra, i je napuno vso hišo, kje so sedeli. Prikazali so se jim jeziki kak plameni i se porazdelili i obstanoli nad vsakšim po eden. I napunjeni so bili vsi s Svetim Duhom i so začnoli govoriti. V drugih jezika, kak jim je dao Duh izgovarjati. Prebivali so pa v Jeruzalemi Judje od vsakega naroda pod nebom, bogaboječi možje. Gda je nastano te glas, se je zbrala vnožina i se začudila, ar jih je vsakši čuo govoriti v svojem jeziku. Vsi so strmeli i se začudili, govoreč: „Glejte, ali so ne vsi tej, ki govorijo, Galilejci? Kak, da mi čujemo vsakši svoj jezik, v šterom vso se rodili: Parti, Medi i Elamlani, i šteri smo iz Mezopotamije i Judeje i Kapadocije, Ponta i Azije, Frigije i Pamfilije, Egipta i libijskih krajov pri Cirenii, i mi iz Rima, Judje i spreobrnjenci, Krečani i Arabci — jih čujemo v naših jezika oznanjati velka dela boža.“

Evangelium (sv. Janoša 14). Tisti čas je pravo Jezus svojim vučenikom: „Či što lübi mene, reč mojo bode zdržavao, i Oča moj de lübo njega, i k njemi pridemo, i stanje si pri njem napravimo: ki ne lübi mene, moje reči ne zdržava. I reč, štero ste čüli, nej je moja, nego onoga, ki je mene poslal Oče. Eto sam pravo vam, pri vas bodoči. Oveseliteo pa Duh sveti, koga pošle Oča v mojem imeni, on vas bode včio vsa, i prinašao de vam na pamet vsa, šterakoli sam vam pravo. Mir vam ostavljam, mir moj dam vam, nej, liki svet dava, jas vam dam. Naj se ne burka srce vame, niti se ne boji. Čüli ste, ka sam jaz vam pravo: odhajam i pridem k vam. Da bi lübili mene, radüvali bi se zaistino, ka idem k Oči, ar je Oča vekši od mene. I zdaj sam vam povedao prve, liki bode, naj, gda včinjeno bode, verjete. Že ne bom dosta gučao z vami, ar je prišo poglavnik etoga svejta i vu meni nikaj nema. Nego naj spozna svejt, ka lübi Očo, i kak je meni zapovedao Oča, tak činim.“

„Ki me lübi, spunjava moje zapovedi.“

Apostólje so svedočili, odkrito glasili i priznavali vero v Jezusa Kristusa. Dali so celo svoje življenje za njo. Mi tüdi moremo svojo vero v Boga odločno priznavati, ne se je sramüvati. V srci moremo vervati vse, ka nam Bog po svojoj Cerkvi zapovedavle. V dejanji pa moremo po toj veri živeti.

Ka se pravi meti vero v srci? Vervati vse od Boga i sv. Cerkve zapovedane istine, brezi izjeme vse. So najmre tüdi skrivnosti, štere naš razum i naša pamet nemreta razmiti, vervati pa jih vseedno moreta, ar tiste skrivnosti izhajajo iz najsvetejše vole bože. Ta najsvetejša vola boža nemre kaj takšega včiniti, ka bi bilo nespametno ali grešno. Zato so denešnji brezverski vučenjaki vredni pomilüvanja, ar verjejo samo to, ka jim pamet razmi. Oni ne pomislijo, da je ešče eden, Bog najmre, ki jim je dao pamet i vse drügo i zato je On bitje, štero more meti razum v največšoj meri. Vera je bila, gda ešče teh nesrečnikov ne bilo na sveti, i bo, gda do njihove čonte v prah spremenjene.

Vera je človeki potrebna kak zrak. Telo nemre živeti brezi zraka, duša ne brezi vere. Sv. Pavel piše: „Brezi vere je ne mogoče dopadniti se Bogi. Ki se šče približati Bogi, more vervati, da Bog biva i da plačuje tiste, ki ga iščejo.“

Nego vera v srci je ešče ne zadosta k zveličanji. Trbe tüdi svoje življenje vravnati po toj veri v srci. Tüdi pogani, krivoverci, židovje i mohamedanci opravljajo dela, štera so sama na sebi dobra i hvalevredna. Tak n. pr. oni davlejo miloščino, se postijo ešče bole ostro kak mi, vendar pa nemajo zavolo toga nikšega zaslužnja, ar jim fali trdna, prava vera. Delajo vse iz gole navade po krivoj veri, ali celo z gizde. Kaj jim to hasni za dušo?

Brezi vere si nemremo pridobiti nadnaravnih milosti. Vera i dobra dela so zato neločljivo zvezana. Krivo zato včijo luterani i kalvini, gda pravijo, ka je za zveličanje zadosta meti vero v Boga, potem pa človek lejko žive kakšte. Ne je tak. To je grozna zmeta.

Vervati, pa ne po veri živeti, se pravi šatani vervati, ne pa Kristuši. Dobro pravi sv. Jakob: „Ti verješ, da

POLITIČNI PREGLED.

D o m a č i.

J. N. S. so znova poživili. V Ljubljani so že sestavili Kramer, Pucelj i druga demokratska kompanija, banovinski odbor te stranke, štera je našemi lüdstvi največ nesreč prinesla i štera je med slovenskim narodom najbolje osovražene. Mi smo radovedni, što kaj pri nas v našoj krajini skoči zdaj v to stranko.

Poživitev Kmečke zveze, edine prave slovenske kmečke organizacije, štero so prejšnji pofovski lüdje razpustili, jako lepo napredüje tüdi v našoj krajini. Oblasti je priglašeni palig nikelko na novo poživlenih organizacij. Kak znamo, ma Kmečka zveza namen, vse slovensko kmečko lüdstvo organizirati v edno enotno slovensko kmečko organizacijo i na te način kem prve dosegnoti ustanovitev Kmečke zbornice, ka bo ogromnoga pomena za kmečko lüdstvo. Hrvatje so si po načini naše slovenske Kmečke zveze ustanovili tüdi svojo organizacijo „Seljačko slogo“. V glavnem ma ta organizacija isti namen, kak naša Kmečka zveza. V ciljih se pa ta hrvaška organizacija nikelko razliküje od naše slovenske. Mi namreč vidimo rešitev krize pri našem kmeti v tom, da našega kmeta i njegovo gospodar-

stvo kem bole moderniziramo. Hrvaški voditelji seljačke sloge pa pravijo, da je kriza med kmetom zato nastanola, ka je kmet že preveč gospodski gratao i se mora nazaj povrniti k indašnjemi načini življenja i se mora oblačiti v indašnji domači platnjeni obleč. V našoj krajini ščejo širiti Seljačko slogo zvečinoma lüdje, šteri so ne naši domačini i šteri bi radi iz toga za sebe kakše politične haske spravili.

Što je spravlo Budina v našo krajino? Murska krajina nas spita, če bomo mogoče tajili, da smo ne mi spravili Budina v našo krajino. Malo nesramnosti si vsakši človek lahko privošči i zato si tü pa tam tüdi Murska krajina jako rada tak malo vekšo skledo nesramnosti povžije. Na to pitanje damo kratki odgovor: Budina je priselo i pripelao v Soboto iz Maribora s svojimi automobili g. poslanec Benko, zakaj je to včino, bo že on bole znao kak mi. G. Benko je pred nedavnim časom cilo predlagao Budina v upravni odbor občinske hranilnice v Soboti. Niti Vzajemna zavarovalnica niti kakša druga naša ustanova je ne Budina niti vabila, niti silila v našo krajino.

Ferma v Polani, Dobrovnikih i v Bogojini.

V Polani. Drügi den pa fermi v Turnišči, maja 22. so se Prezvišeni odpelali skoz Nedelico, kje so jih slavaloki pozdravljali z vernim narodom, v Polano. Okinčena Polana jih je radostno sprejela i pozdravili so jih verniki s sinovskov vdanostjov. Zbrali so se okoli njih i jih pozdravili posebi še predsednik občine, gasilci, vučitelstvo i šolska mladina. Marijine družbe so jih veselo obdale. V lepo Sakovičovo cerkev jih je pelao gosp. Ranteša Anton, oskrbnik osnavlajoče se fare, ki so to cerkev i okolico njeno okrasili, da njej deleč tibe iskati para. Prezvišeni so v 215 mladih src prinesli moč sv. Düha. Cerkvene pesem je bila prijetna. Z Prezvišnim i njegovim tajnikom g. Lebičem hodi v vsako faro g. dekan Jerič. Zvün teh gospodov so prišli ešče v Polano törjanski g. kaplan, trije beltinski i dva črensovskiva duhovnika i hotiški.

V Dobrovnikih. Iz Polane so se Prezvišeni pripelali v Dobrovnik, kje jih je g. Lejko župnik s svojimi po večini madjarskimi farniki tak lepo sprejeo, da so Prezvišeni bili nad vse genjeni i izjavili, da takša odkrita lübezen, štere so bili tü vdeležni, njim je na veliko tolažbo. Cela fara se je zbrala pri pokopališči i kak jih ovarala, pokleknoia i prosila blagoslov, zatem jih je pa v procesiji sprevodila v cerkev. Pozdravili so jih kak v Polani. Drügi den je sprejelo 433 mladih src milošče sv. Düha. Cerkev je bila lepa okinčena, pesem, pri ednoj meši vogrska, pri drügoj pa slovenska, je bila lepa. Vogrsko predgo Prezvišenoga je takrekoč od reči do reči prestavo Vogrom g. plebanoš Lejko. Gda je lüdstvo Prezvišenoga ponizne i prisrčne, iz lübezni izvirajoče reči zaslišalo, se ga je cele trume nabralo pri slovi i so se komaj mogli ločiti od Prezvišenoga. Navzoči so bili poleg Prezvišenoga i njegovoga spremstva martjanski i bogojanski gospodje, sobočki kaplan Vojkovič, dva gospoda z Lendave i törjanski gospod kaplan. Proti večeri se je Prezvišeni odpelao v Soboto v Martinišče na Marijino proslavo, od štere posebi poročamo.

je eden Bog, prav maš, tüdi hüdiči verjejo i trepečejo“. (2, 19.) Kristjan, ti verješ, da je eden Bog, toda zato ne verješ nikaj več kak hüdiči, ki tüdi verjejo, a za to nemajo nikšega zaslužnja. Ka ti pomaga vera v srci, na jeziki, či pa pri tom svojega bližnjega sovražiš, ga noriš, živeš nečisto? Le nikaj se ne zanašaj na takšo vero, zato ka je ne boža, nego vražja. Bog ti bo pravo: Tiho bodi, ne hvali se s vojov verov. Tvoje življenje je takše, da ž njim vero blatiš. S tov verov ne boš prišeo k meni, „ar či ščeš iti v življenje, spunjavaj zapovedi.“ (Mat. 19, 17.)

V Bogojini. Prezvišeni je dao izjavo, da tak lepoga sprejema, kak je bio bogojanski, ne doživo. Iz Martinišča se je pripelao 24. maja v Bogojino. Že v Tešanovcih, v Martjanskof fari ga je čakalo 12 konjenikov v domačoj i našoj narodnoj noši pa nad dvesto biciklistov, ki so ga sprevodili do Bogojine, šteroj je vtisno pečat svojega düha pokojni g. Baša. Pri prvom slavaloki, ki je bio prava umetnina, ga je pozdravo župan občine, gasilstvo, vučitelstvo, šolska mladina i vnožina naroda, ki ga je sprevodila skoz okinčane cele občine do cerkve, gde ga je pozdravo g. Haoko plebanoš. Večer se je zbrao celi narod zvünaj kre cerkve okoli Prezvišenoga, kje ga je z lepim zgodovinskim govorom pozdravo akademik Maučec Joško, narod pa zospeval narodno himno „Lepa naša domovina“ i par pobožnih. Prezvišeni je pravo, da bi denuncijanti mogli priti v Bogojino, tü bi vidili kak vdan je narod Slov. krajine Cerkvi i državi. V okinčenoj cerkvi je fermah 300. Vsi fermanci so pristopili k sv. obhajili i tüdi vnogi odrašeni tak da se je prečiščevalni kelih sprazno, da so vnogi mogli do drüge meše, skoro do poldneva čakati na prečiščavanje. Prezvišeni se je to tak dopadnola, da so javno povedali, ka se njim je to ešče nikdar ne zgodilo, ka bi njim svete hostije sfalile, tak goreče so bile bogojanske duše. Genliva je bila skupna pesem mladina med prečiščavanjem i nešterna drüga, da je človeka lovilo za srce. V svojem govoru so prezvišeni pohvalili bogojančare, da dosta darüjejo za božo hišo i je oprosili, naj dovršijo zidavo gospodarskoga poslopja, ka spada tüdi k cerkvi, ve Bog bo to vse obilno povrno že na tom sveti z blagoslovom. Spomenili so se tüdi pokojnoga g. Baše i vernike prosili, naj molijo za njegovo dušo. Jako lepo je bilo viditi, da so fermanke mele na glavi venčke iz rastečih korin, rož, većinoma asparago z cvetjem iz rož, dečkeci pa istotak šopek na psaj. G. plebanoš Haoko, koga so Prezvišeni pohvalili, da tak lepo vodi svojo faro, si je zmislo na svojo mladost. On je na Tišini tüdi takši šopek meo na psaj pri fermi i zdaj ga je priporočao tüdi svojoj deci, kak živ spomin na tiste dare sv. Düha, od šterih je Prezvišeni tak lepo gučao v cerkvi. Poleg škofovoga spremstva so prišli se v Bogojino gospodje tišinski, martjanski, dobrovnički, dva jürjenskiva, grački kaplan Škraban, törjanski kaplan i urednik Novin. Zmed civilov smo tam vidili g. Vončino, šefa borze dela z Ljubljane i g. Bajleca, odvetn. pripravnika. Iz Bogojine se je Prezvišeni odpelao v Beltince. Na pot so njemi bogojančarje v slovo milo pesem zospevali.

Velika Marijina slavnost v Soboti.

V soboto proti večeri se je Prezvišeni g. knezoškof pripelao iz Dobrovnika v deževnom vremeni v Martinišče. Tü ga je čakala lepa vnožina naroda i zastopniki oblasti, gg. Lipovšek, sreski načelnik, dr. Šumenjak, sodni predstojnik, Grmovšek, šef davčne uprave, dr. Pregelj, rav. gimnazije i s temi vnojo drüge inteligence, kak g. Koder, kr. notar, g. Bajlec i drügi. Dühovščina se je zbrala okoli mil. g. Szlepca kanonika, ki jo je vodo pred Prezvišenoga, s šterim je prišo tüdi dekan Jerič i tajnik Lebič. Prezvišenoga je pozdravo prvič g. Hatner, preds. občine, nato ravniteo Martinišča g. dr. Kelenc, zastopnik gimnazijcov i zastopnik kongreganistov. Prezvišenoga je dühovščina sprevodila v zavodovo kapelo, gde se je opravila majniška pobožnost. Predgao je od Marije, matere smilenja urednik Novin.

Drügi den je Prezvišeni sprejeo v dijaško Marijino kongregacijo 15 dijakov, 25 dijakinj i 60 kandidatov obojega spola med tak lepimi očinskimi rečmi, da je mladina na stečaj odpirala svoja srca pred njimi. Ob 10 je Prezvišeni meo slavnostno predgo vünej pri krasno napravljenom oltari okoli štiri jezero broječoj vnožini. Predgao je od predobre matere Marije Pomočnice, ki je te postala že naša pomočnica, gda je Jezusova mati postala, ki je vse krive veré vničila, ki je pomagala v nevarnosti proti Türkom, ki je zbüdila z rešitev mladine sv. Ivana Boska, ki je vsem nam vu vsem pomočnica. Narod je pazljivo poslušao lepe reči Prezvišenoga i pobožno molo pri slovesnoj svetoj meši, štero je slüžo zatem z dvorbov mil. gosp. kanonik Szlepec. Po sv. meši se je razvila nepozabno lepa precesija z podobov Marije Pomočnice po z zastavami i cvetjem pa gorečimi svečami okinčenoj Soboti. Vsako srce se genolo, ešče drügoverniki so z največšim poštuvanjem gledali procesijo, gda se je molitev i pesem vrstila na čast tistoj, ki je mati našega Zveličitela. Ka so male deklice kak živi angelčki klečala v oknaj i tak častile Mamiko Marijo, to je pa bilo tak lepo, ka ne pretiravamo, če se izrazimo: ka je Marija ne gledala v nebi tistih angelčkov, ki so noč no den okoli nje zbrani, nego te naše v človečem teli i je blagoslavlala pa ž njimi vred vse tiste, ki so njej to slavnost pripravili i ki so se je vdeležili. Po precesiji je Prezvišeni dao blagoslov z Najsvetejšim i narod navdüšen od lübezni do Jezusa v oltarskom Svestvi i njegove presvete Matere se je z veseljem vračao na svoje domove po celoj Slov. krajini, ar je ta bila v Soboti do zadnjega kraja zastopana.

Pri obedi, šteroga so se vdeležili od strani oblasti sreski načelnik g. Lipovšek, g. dr. Pregelj, ravnatelj gimnazije z lepim številom profesor-skoga zbora i g. Hartner, predsednik občine, je na prvo pozdravo Prezvišenoga i se njemi je zahvalo za trüd ravniteo zavoda g. dr. Kelenc. Prezvišeni je hvalo odvno na Bl. D. Marijo, ki je vse to blagoslovila, pozdravo g. ravnatelja, oblastnike i vse sotrudnike te proslave. Za tem je pozdravo g. sreski načelnik dühovščino, predvsem g. kanonika Szlepca i izjavo, da njemi dühovščina ide na roko, da Cerkev i država lejko mirna živet i vküp delata. G. kanonik se je zahvalo g. Lipovšeki za to priznanje.

Slovesnosti so se vdeležili še gg. Vončina iz Ljubljane, g. Antauer, š. upraviteo iz Tišine, g. Bajlec iz Sobote pa od dühovščina poleg škofovoga spremstva, gg. župnik Krantz iz Tišine, Berden iz Martjanec, Bejek, admin. od Sv. Sebeščana, Rataj kaplan od Gradec, Vojkovič kaplan z Sobote, Horvat katehet iz Sobote pa urednik Novin. Po krasno uspejoj prireditvi pa izrazimo želo nešteti pobožnih düš, ki je sledeča:

Naj se pri precesiji nikdar ne dovolj, da bi se igrale kakše koračnice ali drüge svečke pesmi. Procesija je boža slüžba i posvetnost sem ne spada. Marijine litanije pretgati z maršom ne smemo. Naj godba svečke komade igra prle ali sledkar, s procesijov združeno nikdar. Potem bo Marijina slava veličastnejša i popolna.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Dol. Lendava. Na zastoplenje Gospodovo so pristopila deca lendavske osnovne šole k prvomi svetomi prečiščavanji. Bilo jih je nad petdeset. Med njimi tudi sin g. sreskoga načelnika, dr. Bratine i hčerka g. nar. poslanca, dr. Klara. Po sv. obhajili so deca dobila tečen zajtrk pri č. šolskih sestrah, šteroga sta pripravile gospej dr. Bratine i dr. Klara. Naj ljubleni Jezus vsikdar z zadovoljstvom počiva v srci te dečice!

Blagoslovitev zdravstvenoga doma je izvršio v nedelo 24. maja g. Bakan Štefan, župnik v Lendavi v navzočnosti zastopnikov oblasti, i lepoga števila naroda. Drugša poročila v pribodnji številki.

Vmro je v 64 leti starosti g. Habacht Janoš, vučiteo v Čakovci, gde je bio v pokoji. Pokojni je bio nameščen v Beltincih, na Hotizi i nazadnje v Radmožancih. Bio je vluden človek i do Cerkve i njenih duhovnikov pun poštvanja. Naj počiva v miri. Molimo za njegovo dušo.

Lipa. Junija 9. bo naredila v Studencih pri Poljčanah obluče č. seštra Zver Školastika, v ostrom redi sv. Marije Magdalene. Zaročniški zlati prsten bo sestri na prst potegno pri obredi mil. opat Epale Placid, ki so meli ob priliki 25 letnice Mar. Lista pontifikalno sv. mešo v Črensovcih. Jezusovoj zaročniki, s. Školastiki želemo vsikdar vekšo lubezen do božega Zaročnika i jo prosimo, naj moli za naše liste, naše ljudstvo, da da dosta svojih sinov i hčer Cerkvi v službi.

Turnišče. Novo sv. mešo bodeda spevala v našoj lepoj Marijinov cerkvi novomešnika: Jerič Mihal, brat g. dekana, julija 12., Zver Štefan od Lipe, pa julija 19. Bog jiva pripelaj pred oltar i vodi od njega našim dušam na hasek.

Novine so narasle meseca maja za 25 komadov, odpovedale so se samo edne na Meltincih. **Marijini Listi so narasli** te mesee za 80 komadov, odpovedani so štirje v Rankovcih. Najbole so narasli v tórjanskoj fari, gde so g. kaplan Šoštarec v prvoy vrsti priporočali naše domače liste, gda je bila razstava kat. tiska v Turnišči. Pri toj razstavi je en čas menkao naš Mar. List, ar se ne mogo en čas do rok dobiti, hitro se je pa razstavo potem isti den, kak je doblen. Hvala slugi božemi, Antoni Martini Slomšeki za razširjenje našega kat. tiska.

Poplavljenec! Po zadnji povodnji oškodovane opozarjamo na uredbo o odpisu davka ob elementarni škodi razglašene v Uradnim listu od 18. XII 1928. št. 394/118. Sresko načelstvo je občinam razposlalo tozadevna navodila, kjer prizadeti dobe pojasnila. Opozarjamo predvsem na 8 dnevni rok za prijavo škode pri pristojni katastrski upravi.

Z morfijom*) so ga poslali na drugi svet.

Poslao z J. Amerike i prestavo z španščine H. A.

Zadnjikrat, kda je zdravnik vido svojega betežnika, je zgübo vse vüpanje. Čeravno je njegov betežnik bogati bio, pa je dobro plačivo, se že itak navolo tipati pa poslušati prsi tistoga, koga je že lahko med mrtvece računio; že je dugo znao, ka betežnik Edmond ma plüča raztrgana i ka njemi je ostalo samo malo življenja. Zato se je gnes doktor odločo, ka betežnikovomi oči jasno pove, kak je z betežnikom; zvaog ga je v eden kot pa je tihoma pravo:

„Smo že na konci... že srce skoro ne bije... zdaj povejte vi, ka naj delamo.“ Nato sta oba stopila k posteli pa je zdravnik stisno med palec i kazalec betežnikovo kožo pa jo je püsto; koža na mesto, ka bi se fri-

* Morfij je eno vrastvo, štero se s makovih glavic pripravi. Se da betežnikom, ki dosta trpijo, ka njim nekaj kotrige pa celo telo odrevene, ka več ne čütiyo bolečine. Zdaj je prepovedano nücanje morfija; se lahko da samo malo, kda že betežnik telko trpi, ka se vidi, ka več nemre vladati, zato ka če njemi to večkrat dajo, se tak privadi, ka brezi njega nemre živeti, pa če njemga več ne dajo, se buje.

Nesreča mil. g. kanonika Slepca. Na Gospodov vnebohod so se mil. g. kanonik Slepce vozili na sprevod v Bakovce. Na poti so srečali tovorni avto, od šterga so se konji zosagali i g. kanonika v grabo prevrgli. Ta nesreča je mela to posledico, da so g. kanonik močne vdarce dobili na ramo, ka roke ne morejo vgori zdignoti i otekla njim je tudi boleča roka. Želemo njim iz srca, da kem prle ozdravijo popolnoma.

Blagoslovitev prostora za zidanje Delavskoga doma v Soboti. Maja 24. so blagoslovili prevz. g. knezoškov dr. Tomažič Ivan Jožef, v Soboti fundament Delavskoga doma, ki se že začinja zidati. Prvi je pozdravo Prezvišenoga g. Hartner, predsednik občine Sobote, potem pa g. Vončina, šef osrednje borze dela v Ljubljani. Oba gospoda sta se z celoga srca zavzemala za naše delavstvo, štero potrebuje to hišo. Prezvišeni g. knezoškoj je v z zahvalnom odgovori pokazao na delavsko sv. Družino, na sv. Jožefa, tesača i „Sina“ toga tesača, Jezusa, božega Sina, ki je pomagao svojemi krüšnomi Oči pri obrti pa na presveto mater Marijo delavko. Če bo sv. Družine zgled vodo delavce i če njim bo oblast posvetila pravico i lubezen, potem bo Delavski dom svoj namen v popolnosti doseglo.

Za kake slučaje se lahko zavaruje pri Karitas? „Karitas“ je pravo ljudsko zavarovanje, ki mu je namen, priskočiti ljudem na pomoč v najbolj kritičnih življenskih okoliščinah. Take okoliščine so zlasti tri: a) poroka, b) starost, c) smrtni slučaj. V teh treh slučajih je denar neobhodno potreben. Kot ljudsko zavarovanje je „Karitas“ uvedla trojno zavarovanje. Pri njej se lahko zavaruje: dota, starostna preskrba, posmrtnina. Koliko je staršev, ki v teh hudih časi svojim otrokom ne morejo dati dote. Če bodo zavarovali pri „Karitas“ doto svojih otrok, se to ne bo zgodilo. Koliko je starcev in stark, ki so na stara leta, ko ne morejo delati, največji reveži, ker si za oskrbo niso prihranili denarja. Če se bo vsakdo pravočasno zavaroval pri „Karitas“ za starost, bo na stara leta vsak oskrbljen. Koliko je takih, ki imajo v slučaju smrti svojca poleg žalosti še to nesrečo, da nimajo denarja za kritje pogrebnih stroškov, v slučaju smrti očeta ali matere pa še večjo nesrečo, da ostanejo popolnoma neoskrbljeni. Če se bo vsakdo pravočasno zavaroval pri Karitas za slučaj smrti, bo svojem ob svoji smrti prihranil mnogo grenkih trenutkov. Oglasite se čimprej pri zastopnikih Karitas, ki jih dobite skoraj v vsaki župniji, ali pa pri vodstvu Karitas v Mariboru (Orožnova ul. 8) in zavarujte sebe in svoje. S tem boste storili sebi in svojem največjo uslugo, ker boste rešili sebe in njih mnogih skrbí.

M. krajina pa smrten greh. Murska krajina — pač njeni glavni sotrudnik, g. Budin — piše, da so Novine pisale, ka smrten greh včini, ki ne bo glasao, kak so Novine priporočale. Ar so Novine to nikdar ne pisale, bi prosili, naj se nam pove, v šteroj številki se je to pisalo pa gda. Kak vidimo, je M. krajina postala že celo bogoslovna visika šola pa določa tudi od smrtnih grehov. Samo to je nesreča pri njenih navukaj, da nemajo niti piknjice istine v sebi. Takša šola pa, štera laž vči, dugo ne trpi.

Vidonci. Našega širitela, Horvat Jožefa, je doletela velika nesreča. Pri

ško na svoje mesto potegnola, je ostala kak jo je püsto doktor. Oča pa zdravnik sta si samo v oči poglednola.

„Kakšega me najdete?“ pita z tihim pa slabim glasom betežnik. — „Zadosta dobro! — dečko — je odgovoro doktor, zato ka ga je ne šteo prestrašiti.

„Se tak slaboga počütim!“ — „Eh! Počakaj malo pa de že vse dobro! — je prevdaro oča.

Zdravnik pa oča sta püstila betežnika pa sta stopila v drugo sobo, kde je bila združena cela družina. Doktor je odločno povedao:

„Že znate, ka je naš betežnik na zadnjem; če ščete, lahko zavete spovednika, to je skrajni čas.“

„O, ne, ne, ešče ne! To bi ga vmorilo!“ je friško odgovorila mati.

„Kak vi ščete — jaz vam samo to pravim, zato ka mislim, ka je to moja dužnost.

„Oh, se zna, pa mi se vam srčno zahvalimo.“

„Ne je potrebno, ka se zahvalite, že znate, ka sam vsigdar pripravljen, da spunim vaše že.“

„Kda pa nazaj pridete?“

„Več ne pridem, če me vi ne zavete, zato ka sem več ne potreben.“

„Te pa za istino je tak slab?“

10-20%

POPUSTA

ZA

BINKOŠTI!

Natančneje v vseh prodajalnah

Tivar obleke

rezanji desk njemi je žaga na levoj roki odrezala dva glavni prsta. Ar je pa pred leti tudi ob granate zgübo dva prsta, sin Lujzek pa na 18 mesecov notri rukivao, ne more tečas širiti naših dobrih listov, dokeč sin ne odsluži vojaščine. Do tečas je širitelstvo prevzeo Gumilar Aleksander. Iz srca želemo, da naš širiteo, Horvat, ki je tak verno vršo svoje apoštolstvo, ozdravi kem prle, njegovoga naslednika pa naj blagoslovla dobra mati Marija, ka de po poti Horvatovoj hodo. Mi se njemi pa iz srca zahvalimo, da je prevzeo širjenje naših listov.

Turnišče. Tükaršnje prosvetno društvo je priredilo 17. maja poučni gospodarski izlet v Apačko kotlino. Izletniki so si ogledali vzorno vrejeno veleposestvo Meini i so odtiec odnesli globoki vtis, kakše mora biti vzorno gospodarstvo.

Osem Martiniščarov se je tak dobro včilo, da njim ne trbelo delati male mature. Iz srca čestitamo zavodi Martinišče i mladim dijakom tüdi.

Gerlinci. 11. maja ob pol 12. predpoldne je treščilo v hišo g. Sampil Karola. Zgoro je celi rušt, rešavali so domači gasilci, fükšinski i pertočki; eden si je pri gašenji potro nogo. — Pravijo, da je istočasno tüdi treščilo v edno hišo v Austriji, neda leč od meje državne.

D. Slaveči. 17. maja večer je nesrečno premino naš dober dečko Gomboc Anton, ki je pred edni tednom še bio veseli družban na kantonom gostüvanji. Blüzi Ormoža je šteo vstopiti v cestarsko službo, da bi tak nasledüvao svojega očo. Tisti nesrečni večer je s svojim novim predstojnikom šo po precí strmom bregi; za njima se je pripelao pijani biciklist, ki je naednok spadno; njima je vüjšeo smej, biciklist se je pa zdigno i v hipi skočo k našemi dečki, ga zabodno; v prsi, nesrečnež je stopo še nekajkrat, nato pa spadno v gübe i izdihno. Morilec je že dvakrat zavolo vmora bio premalo kaznovani. Molimo za pokojnikovo dušo!

„Slabše bi ne mogo biti! — Zbogom! — i doktor je odišo.

Kda je do praga prišo, si je cigaretilin nažgo, pa je sam proti sebi ponovo tiste reči, štere je spregovorila mati: „to bi ga vmorilo!“ En duhovnik, ki bi njemi lahko nebeska vrata odpro, bi ga vmoro!? Siromaki prav nikaj ne razmijo!

Vsi domači so se malo pomirili pa skuze pobrisali, ka betežnika ne bi prestrašili, pa so tak v njegovo sobico stopili.

„Dober den, Edmond!“

„Dober den! — je slabo odgovoro betežnik.

„Kaj, pa maš tek? Se počütiš boše?“

Betežnik je z glavov znamenje dao, ka je slabo ž njim.

„Eh, kaj pa, dečko, to je tak! Ne gibli se, ka moči ne zgübiš! Se zna, ka betežen nema vole jesti, toda če se malo bole počütiš, le prosi, pa ti vse pripravimo.“

Nato je preteklo okoli deset minut pa so prišli stric, ki so že od praga kričali:

„Halo, dečko! Kak si kaj? Ešče nemaš dobrega obraza — se zna — prehlajen je lahko postane reč, ki dugo trpi. — Toda potolaži se, vremen se

Serdica. 12. maja večer je pri Brunnerovih „na vrkaj“ mati kühala večerjo, v rokaj pa držala malo dete. Po posli je malo šla iz kühinje, dete pa tam odložila; dete je dregalo lonec, vlejalo vsebino na sebe i se strašno poparilo; zavolo opeklin je drügi den mrlo. Naj moli mali angeo za vekšo previdnost naših mater.

V zadnji številki Novin smo pisali, da je bio g. Budin odpüščen iz službe pri glavarstvu v Murskoj Soboti. Zdaj pa smo zvedeli, da je bio g. Budin samo premeščen h glavarstvu v Logatec.

RAZGLAS.

Cerkveni odbor v Bogojini oddaja pri gradnji novih župnijskih gospodarskih poslopih vsa zidarska, mizarska, ključavničarska in kleparska dela. — Ponudniki naj pošljejo ponudbe v zaprti kuverti do 1. junija 1936., na župnijski urad v Bogojini. Oddaja del bo na binkoštni pondeljek, dne 1. junija 1936., ob 3 uri popoldan. — Odbor si pridružuje pravico, da odda delo brcz ozira na najnižjo ponudbo. — Točne informacije in načrt poslopja se dobi na župnijskem uradu.

Bogojina, 20. V 1936. — Cerkveni odbor.

PREJMEM
taki 2 pomočnika
KUTASSY EUGEN,
STROJNO STOLARSTVO,
B O G O J I N A

V Črensovcih „Naš dom“ se dobijo vplojena valilna pavinja jajca (belice), komad po 25 Din.

Prodám arondirano posestvo

blizu Radgone, obstoječo iz vinograda, njiv, travnikov in gozda ter sadonosnika skupno 12 oralov, kakor enonadstropne hiše in gospodarskega poslopja. Pojasnila daje Sotlar Buffet, Kralja Petra trg 1., Maribor.

spremení, barometer dobro kaže.“

Za nekaj minut so prišli drügi sorodniki, pa so eden za drüгим pravili:

„Kak pa kaj gnes? Že nemaš telko vročine! Oh, čakaj ka ti malo posteo popravi! — že — tak je dobro!“ — „Malo ti je slabo, ne? se zna! je tak grdo vreme, pa deži kak z škafa, tüdi jaz ka sam zdrav, se v takšem vremeni dobro ne počütim.“

V tom trenutki je betežnik močno zakašlo.

„To nikaj ne, dečko!“ so ga vsi tolažili.

„Nego povejte mi, je proso betežnik, sam za istino v smrtnoj nevarnosti?“

„V smrtnoj nevarnosti!!! V smrtnoj nevarnosti!!! Ne guči takše norije! — Zdravnik te je takšega najšo — splodi te misli z glave! Ka se lahko zaistino bojiš?“

„Ne, ne, — ne bojim se, samo bi rad znao če —

„Eh! püsti vse! Veseli boj! Že smo ti pripravili kufer za počitnice pri mozji!“

Tak so vsi na vse drügo mislili samo na tisto ne, ka je najbolje važno bilo. Na mesto, ka bi duhovnika zvali, so na počitnice mislili, pa ga z tistimi tolažili. —

(Dale.)

Jetika pri nas.

V naši državi umira vsako leto 50000 ljudi na tuberkulozi. Jetika ne prizaneša nikomur, naj je mlad ali star, moški ali ženska, siromak ali bogatin, kmet ali tovarniški delavec, če živi v vasi ali v mestu, če se je učil in je postal gospod, ali je preprost človek.

Dolgo časa so mislili, da največ umirajo ljudje v mestih, kjer so hiše tesno ena ob drugi, ulice ozke, sobe male; na vasi pa manj obolijo in umirajo, ker so vasi bolj zračne, dvorišča večja in prebivalci imajo več zraka in sonca. Ko so pa pregledovali knjige umrlih za 10 let nazaj, so ugotovili, da v Prekmurju, ki je pretežno kmetijska krajina, umrje na 10.000 prebivalcev 25 za tuberkulozo ali jetiko, — torej na vse naše kmetijsko prebivalstvo pade letno 227 smrti vsled jetike. . . Ti umrli so izločali, ko so bili še živi (pljuvali), izpljunkom milijom in milijom jetičnih bacilov in tako okuževali svojo okolico. Člani družine, kjer je eden bolan na odprti jetiki (to je oni, ki ima bacile jetike v izpljunku), so vsi u nevarnosti, da dobijo to bolezen. V Sloveniji imamo približno 4—6000 bolnih na odprti jetiki, v naši Krajini pa približno 4—600. Od teh umre letno, kako sem prej omenil do 227, ostali pa kašljajo in okužujejo dalje svoje družine in vse tiste, ki pridejo v njihovo bližino. Koliko trpi bolnik sam in koliko trpi njegova družina, vedo samo ti nesrečneži.

Da bi se točno ugotovilo, kdo boluje na jetiki in kdo na odprti, je Protituberkulozna zveza v naši banovini z Bolniško blagajno ustanovila v večjih krajih dispanzerja, kakor ga imamo tudi v Murski Soboti. Namen teh dispanzerjev je, ugotoviti, kdo je odprti jetičen (kdo pljuva jetične bacile), kdo je nevaren za svojo okolico, družino. Bolnika se v dispanzerju vprašuje, preišče, meri vročina, se mu pregleda kri, izpljunek in tudi z rentgenom, in šele potem se ugotovi njegovo stanje — bolezen. Če na podlagi vseh teh že omenjenih preiskav ugotovimo, da ima dotični odprto jetiko, mu nasvetujemo, naj ostane v bolnici, kjer se brezplačno zdravi. Seveda, idealno bi bilo, če bi ga mogli poslati v sanatorij, ki je urejen nalašč za zdravljenje tuberkuloze. Poleg drugega je tam, kar je najbolj važno, gorski zrak. Člani Bolniške blagajne se zdravijo v lastnih sanatorijih brezplačno. Število teh je pa tako malenkostno, da komaj pridejo v poštev z ozirom na drugo bolno prebivalstvo. Sanatorijsko zdravljenje je drago, tako, da ne more vsak bolnik tja, če prav bi njegova bolezen to zahtevala.

Banovina pomaga s svojimi sredstvi onim, ki so potrebni sanatorijskega zdravljenja, toda ne more ugoditi vsem upravičenim željam. Radi tega se je ustanovila že omenjen Pro-

Pisma naših z tujine.

J. M. J. Le Bois Vernois, 10. V. 1936.

Prečastiti gospod urednik, naš duhovni oča! Gnes je nedela. Gospodov den. Ar mam zdaj malo časa, Vam napišem par vrstic.

Lepo se Vam zahvalim za redno pošiljanje Novin in Mar. Lista. So mi v veliko tolažbo. Novine prinesejo vesele in žalostne novice. Tak, da te na oči vidoče male Novine prinesejo zadosta za nas. Med žalostne novice spadajo tisti članki, gda čtem kak so nešternim ljudem napoti naši prekmurski listi. Gda sam četa posebno tisti članek, kak se drugi časopisi priporočajo, a našega pravoga prekmurskoga lista, ki se je edini svojim voditelom borilo i se bori, za naše pravice, pa mečejo v košaro, me je obšla žalost, pa mislim tudi druge izseljence gli tak. V Novinaj, skoro v vsaki številki, najdemo pisma naših v tujini, štere pišejo žulnate roke. Z veseljem prečtem vsako, ar so jako zanimiva. Pa mislim, da domače v našoj Slovenski krajini razveseli vsako pismo, štero je v Novinaj, ki ga pišejo izseljenci.

Iz toga vidimo, da so naši prekmurski listi: Novine i Mar List trdno vezalje, štero veže nas izseljence z domačim krajem. Za to vezalje pa skrbite Vi, častiti g. urednik, da ostane trdno med nami. Zato pa, za vso Vašo skrb, naj Vam Bog plača.

Potrebno je, da se vsi naši č. gg. duhovniki i bogoslovci zbirajo okoli domačega časopisa i da dajo vse svoje moči za njega. Naj li dajo vso svojo znanost za Novine, naj je li podpirajo, za par let tudi naše Novine ednok vekše bodo kak so pa zdaj, če si je naroči vsaka hiša. Nemore biti takšega, ki bi naš domači tisk vničiti šteo. To ne bi bilo lepo. Naj si samo malo vsi pomislijo, ka bi bilo z nami izseljenci, či bi ne meli Novine, štere so ešče pisane v našem prekmurskom jeziki. Pravo veselje so za nas. Naj bi sovražniki domačega tiska šli malo dele po sveti si služiti krüh, kak si moremo mi, pa bi prišli čisto med nepoznane ljudi, deleč od domačih, pripuščeni sami sebi. Tü bi se navčili ljubiti naše Novine, štere nas že prve dni obiščijo i nam prinesejo iz domačega kraja tolažbo. Pa tudi za naše ljudstvo so Novine velkoga pomene. Zato pa ne je vničuvati, nego podpirati.

Za to pa dragi izseljenci, šteri ste tak v tujini kak jes, ostanite zve-

sti naročniki Novin. Naj nede niti ednoga, šteri nebi meo naše Novine. Pa tudi Vi, dragi v domačem kraju, ostanite verni naročniki. Pa tudi ešče tisti, šteri je nemajo, naj si je naročijo kem prle. Vidimo večkrat i čtemo, kak se nasprotniki katoličanske cerkve trüdijo, da bi jo kem prle vničili. Najprle idejo na katoličanski tisk. Za to pa v tej žmetni časaj ostanimo zvesti našemi katoličanskomi tiski, nej se pa od njega trgati. Mejmo prav Kristušovo lübezen i sküpnost med sebov.

Tü Vam napišem edno priliko, štero sam sema doživela. Z ednim francoskim socialistom sem prišla vküper. Pogučavala sva si svefele. Tak sva prišla tudi do katoličanske cerkve i njenoga tista. Jaz sam se dobro držala i sam branila naš tisk kak sam najbole mogla. A to je pa li istina, ka je povedao: „Mi širimo naš časopis med katoličansko ljudsto jako zlejka. Ar katoličani namesto, da bi meli sküpnost med sebov i svojim tiskom, ga nemajo. Tak je pa z lejka dobimo na našo stran.“ Vidite dragi, to je istina že tudi pri nas v Prekmurju. Zato pa ostanimo vsi pri naših Novinaj.

Zdaj pa prečastiti gospod urednik še ednok najiskrenejša zahvala i Bog plati za Vaš trüd. — Izseljenka.

Majniškoj Kralici v tujini.

Vsa narava se je prebüdila, da bi te, Kraljica, proslavila. Kda je prišeo krasni maj, vse ti spevle časti zdaj. Kak pa jaz naj bi te počastila, ki jo vzela hladna je tujina? Pred Tebe me ne pusti trdo delo den noči . . . Tam doma sam rožice Ti brala, radostno v kapeli darüvala . . . Tü mi roža ne cveté, tü za Têbe ne grede . . . Ma pa srce moje lepo cvetje, čistost, to ti Mati daje dele; verno, čisto mi srce, naj Ti bo na veselje. Pa vsaka vroča skuza iz oči naj v šmarnico se ti izpremeni! Hčerka ti te cvet zročim, kak lübezni živ spomin. O, ohrani to mi cvetljo srčno za prekrasno mojo domovino! Sem pripelaj me nazaj, i ednok v tvoj večni maj.

Izseljenka.

tituberkulozna zveza, da ona organizira in vodi akcijo proti jetiki. Tekom tega leta je naš dispanzer pregledal do denes skupaj 1092 ljudi. Med temi se je ugotovilo dosti slučajev odprte jetike. Bolnikom ni pomagano s tem, da smo spoznali njihovo bolezen, moramo imeti sredstva za zdravljenje.

Ker nikoli ne vemo, kdaj pride-

mo sami v nevarnost obolenja jetike, mislim, da ima vsak, ki zamore, dolžnost napraviti sebi in bližnjemu, da pomaga, — prispeva po svojih močeh v boju proti jetiki. Stem bi se pomagalo tistim revnim slojem, ki niso v stanu materijelno žrtvovati za svoje zdravje, kakor to lahko store premožnejši. — Dr. Brandieu.

„Usmiljenka“.

V hvaležen spomin vsem č. sestram „Usmiljenkam“.

Najlepše in najplemenitejše življenje, je ponižnih duš, vdano in voljno trpljenje!

Najblajše in najplemenitejše srce, — ki z ljubeznijo lajša nesrečnim gorje!

Usmiljenka! Solnčni žarek je duši trpeči,

v pomoč in tolažbo ob vsaki nesreči, proseče k njej sirota, poglede upira, ob njeni roki ozdravlja, — in udano umira.

Kot „beli angelj“ med trpečimi hodi, da duše zašle nazaj k Bogu privodi! Kot mati z otrokom vse voljno trpi, ob nesrečnih prečuje, vse dni in noči!

Nikdar ne vpraša, kdo ji bo povrnil, vse njene žrtve, trude in skrbj, — ki jih v blagor bližnjega žrtvuje, ko roka njena jim pomoč deli!

Za nesrečne pripravljena je vse prestati, za trpeče njeno le gori srce, za nje življenje žrtvovati, lajšati do groba težko jim gorje!

Usmiljenka! S sirotami se joče, in z njimi srečna se raduje, srčne rane stem jim celi, svoje zraven obvezuje! —

Najboljši del si ona je zvolila, del, ki nebo nikoli ji odvzet, na Jezusovo pot stopila, postala zemlje vse, — najlepši cvet!

Usmiljenka! Vsem človeštom je v blagoslov,

z hvaležnostjo se nje spominja, — nesrečnih ves človeški rod!

Razlag Viktorija.

Pošta.

John Denša Chicago. Naslove smo spremenili po vašem pismi. Tisti, šteri se tožijo, ka ne dobijo redno naših listov, majo pri nas dobre naslove. Falinga more zato tam biti pri pismošni. Prosimo sporočila, da li ste dobili više kalendarov ali ne, ar ste dozdej ne javili, da bi je sprejeli. — Šerüga Jan, Villers St. Christophe. Peneze sprejeli. Na letos ostalo 53 Din.

IZJAVA. Širijo se lažniye vesti, češ, da se je pri mojem novem aparatu „Fortschrit“, za trajne kodre, pripetila nesreča, ter da smo neki dami zažgali lase, tako, da se je morala dati ostriči.

To so neosnovane laži, kajti oseba, o kateri se govori, sploh ni bila v mojem salonu. Zato opozarjam vsakogar, ki bi razširjal take laži, da bom proti njemu vložil tožbo.

M. Sobota, 18. maja 1936.

KIRALY JOSIP, moški in damski frizer

Murska Sobot.

Banque S. Baruch
et Cie, 11. Rue Auber 11. Paris - 9 e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu. Vrši vse bančne posle najkolančneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-7

Dr. Janez Ev. Krek.

Za brata.

Povest.

I.

V Logu je bil misijon. Iz vse doline so hiteli dan za dnem pobožni verniki poslušat gorečo besedo vnetih misijonarjev in opravljat svojo pobožnost. Neka sveta resnost se je vsem vselila v srca. Vsakdanji šum je ponehal. Prazničen duh je vladal v dušah in na cestih. Božja milost je talila tudi najtrje ledene skorje, mečila tudi kremenita srca. Lepo je bilo v Logu tiste dni. Po posameznih hišah so se komaj zvrstili; noben ni hotel zamuditi lepih govorov in drugih cerkvenih pobožnosti.

Bilo je peti dan, kar se je vršil misijon. Ljudje so ravno z vseh strani hiteli v cerkev k zadnjemu govoru tistega dne. Sveta vnema se je videla vsakemu z lica in poznalo se je, da neko notranje hrepenenje navdaja ljudi in da vse drugače stopajo po kamenitih stopnicah proti božji hiši nego drugikrat.

Krog cerkve je pokopališče. Nad njim pa stoji na ozki rebri nizka koča pol zidana, pol lesena. Zanemarjena je v vseh stvareh. Slamna streha je

že zelo oguljena in zmršena. Okna imajo le malo šip, umazane cunje so pomašene po njih. Drva pred hišo so zmetane brez vsakega reda.

Pri odprtem srednjem oknu stoji te koče gospodar: — Zalogarjev Rok in gleda proti cerkvi. Umazan je po licu in po rokah, ki se mu kažejo do ramen skozi raztrgano, črno hodnično srajco. Na prvi pogled ti je oduren. Špicasti nos in drobne bodoče oči ne kažejo nič dobrega. Težko je razsoditi, če pogledaš njegovo prihuljeno postavo in zamazano kočo, kdo je bolj zanemarjen — on ali njegova koča.

„Hej, Rok, kaj pa zijaš venomer skozi okno in mencaš s svojimi kremplji? Ali te že zopet po kom srbe? Gotovo si si sedajle koga izbral, da ga odereš,“ se oglasi izza mize mlad mož zabuhlega žganjarskega lica in si izlije kozarček žganja v grlo. „Tu sem raje, poglej in prinesi mi ga novo mero, da bo kaj zaleglo. Že dva fraklja sem ga vendar polukal, pa ga še nič ne čutim.“ —

Te besede so bile vidno zlagane. Pivcu se je že popolnoma zatikal jezik in oči so mu tako topo gledale predse, da se je le predobro poznalo, s čim se je pečal. Rok mu natoči

žganja in stopi zopet k oknu.

„Vsa dolina je na nogah zavoljo tega misijona. Vse bodo zmešali ti ljubljanski škodljivci. Včeraj je bila nedelja in stočil sem toliko kot nič. Če pojde tako dalje, pridem na be-raško palico. — Glej gā, glej! tudi župan nese svojo strupeno prevzetnost na misijon. Ob koliko me je pripravił že ta zlodej! Kakor se obrnem, me toži in mi dela sitnosti in stroške. Za njim pa kinka Adamovec, ki bi ga že pred štirinajstimi dnevi lahko tožil za dolžne obresti, pa Drenulja, Vrtovka in Razpotnica, vse moje znanke. Dedci so ga pili in pili, dokler njim ni zmanjkalo sape. Babnice pa menda mislijo, da bodo sedaj z misijonom plačale njihove dolgove. Le čakajte, jaz vam bom dal misijon! Vse pridige vsega sveta vam ne pomagajo, ko se vas jaz lotim. Gotov denar, to je misijon, pa kozarec slivovke, kaj ne, Matevž?“

Pijani Matevž se je na glas zakrohotal ob teh besedah. „Rok, povedati jo pa znaš. Junak si z jezikom. Sicer si res cela pokveka na duši in na telesu — najgrji človek in največji goljuf, kar jih premore naša dolina, toda zasoliš jo pa vsakemu.“

Rok se ni kar nič znamenil za te besede, ki jih je njegov gost težko stokajoč spravil čez zobe. Vidilo se je, da je takih pohval že dobro vajen. „Matevž, kar za misijonarja pojdi, ko znaš tako vest izpraševati. Kaj ne, bi že šel, če bi ne bilo pri meni stokrat prijetneje nego pri vseh misijonih.“

„Kaj praviš? Pri tebi? Zate ne maram toliko, kot za gada. Samo eno dobro lastnost imaš, da mi še nikoli nisi odrekel žganja, kadarkoli sem te prosil. Iz misijona se pa le nikar ne norčuj! Dober bi bil zate in zame, samo midva nisva zanj. Ali si razumel?“ — — Matevž se je razvnel in je jel zbijati pri teh besedah z vso silo po mizi. — — „Tako ti povem, da sva midva oba ničvredna, pa ti si še namanj desetkrat slabši kot jaz. Jaz sem pijanec, to je vse res, in moja žena ima prav, ko me zmerja in mi očita, da bom vse zapravil, toda preslepil jih pa nisem na pol toliko, kot si jih ti. Sicer si bil pa vseh mojih grdobij ti kriv. Ti si me speljal, da sem naklestil Vrhunca in zato sedel dva meseca v zaprtji; ti si bil kriv, da sem ti za frakelj žganja držal lestvo, ko si v Štefanovi štacuni — —“ (Dalje.)